

Gespreksverslag Danny de Vries (verkenner)

Partijen: *BBB en VVD*

Anton Verleun & Ans Oude Luttikhuis (BBB)

André van Schie & Juliëtte van Gilse (VVD)

31 maart 2023

Verder aanwezig: Ruud Poort (griffie), Frank Kools (griffie, verslag)

Opening

VVD heeft in de eerste ronde gesprekken aangegeven zich nog een beter beeld te willen vormen van de BBB, om scherper te krijgen of samenwerking mogelijk is. Ook BBB wil kennis maken. Doel van dit gesprek is die nadere kennismaking, zodat de verkenner in zijn verslag onderbouwd uitspraken kan doen over de mogelijkheid om een college te vormen waarin zowel BBB als VVD zitting hebben. Vraag aan de VVD: Er zijn intussen informele contacten geweest. Wat is jullie indruk van de BBB?

Ruimte

De VVD geeft aan dat de persoonlijke verhoudingen direct al goed zijn, maar dat zij graag inhoudelijk nog wat de nieren van de BBB wil proeven. De verkenner zegt zich voor te kunnen stellen dat de VVD zich de vraag stelt: Hoe links is de BBB?

De VVD geeft aan al in de fractie uitgesproken te hebben dat, op basis van het verkiezingsprogramma, regeren met BBB mogelijk duur wordt. De VVD is niet tegen een sociale agenda of tegen het vitaal houden van het platteland. Maar dat zijn wel terreinen die voor een groot deel bij gemeenten liggen. Als de provincie deze taken naar zich toetrekt, kan ze andere niet doen. De VVD in de provincie Utrecht is al tijden voorstander van betere financiering van gemeenten. BBB reageert dat de vitaliteit van kleine kernen bevorderen niet altijd extra uitgaven hoeft te betekenen. Het kan ook door ruimhartig vergunningen te verstrekken voor lokale initiatieven. De VVD juicht initiatieven vanuit de samenleving net als de BBB van harte toe.

De twee partijen verkennen ook hoe ze over de verdeling van de ruimte in het buitengebied denken, waarbij nieuwe activiteiten ten koste kunnen gaan van agrarische grond. De VVD is vooral benieuwd hoe BBB denkt over woningbouw in het buitengebied. Ze is verheugd dat BBB ook voor woningbouw in Rijnenburg is en ziet overeenkomsten voor bij iedere kern een straatje erbij, maar hoe staat BBB tegenover projecten van middelgrote gemeenten om 500 à 600 extra woningen in het buitengebied te bouwen. Keert BBB zich tegen zulke plannen?

BBB meent dat de weerstand tegen natuurontwikkeling op agrarische grond veel groter is dan tegen woningbouw. Agrariërs zijn namelijk altijd beducht dat natuurontwikkeling de eigen bedrijfsvoering in de weg kan gaan zitten. BBB verwacht dat bij woningbouw meestal wel een oplossing te vinden is. Zij wil daarvoor ook de provinciale grondbank inzetten, zodat een agrariër die grond verliest ten bate van woningbouw, elders andere gronden daarvoor terugkrijgt. VVD en BBB vinden beide dat druk van bovenaf, vanuit het Provinciehuis, op de ruimteverdeling niet gewenst is en contraproductief werkt.

Mobiliteit & Energie

Ook op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid denken BBB en VVD elkaar te kunnen vinden. Op dat gebied staan zij tegenover de linkse partijen, die doen alsof je alle plaatsen in de provincie op de

fiets kunt bereiken, zo stelt de VVD. OV is natuurlijk belangrijk, maar ook de auto blijft nodig om bijvoorbeeld kleine kernen bereikbaar te houden. Dat moet in het mobiliteitsbeleid terugkomen. Spannender wordt volgens de VVD de energietransitie. De partij wil, net als BBB, geen dictaten op energiegebied vanuit het Provinciehuis. Zij wil wel de bestuurlijke afspraken over energie nakomen en stevige stappen zetten met de energietransitie ten bate van het klimaat. De VVD zit in sommige gemeenten in het college die een ambitieuzer beleid willen met zon én wind. Er zijn ook gemeenten en VVD-bestuurders die minder ambitie op energiegebied hebben en hoe dan ook geen windmolens op hun grondgebied willen. BBB zegt tegen álle windturbines te zijn. Hoe gaat zij om met gemeenten die zelf wel met windenergie aan de slag willen gaan?

BBB licht toe de uitvoering van de energie helemaal aan gemeenten te willen laten. Ze is tegen alle druk vanuit het provinciehuis én tegen alle windturbines. Omdat ze zorg over de gezondheidseffecten van turbines en over de geluidsoverlast heeft. BBB is voorstander van meer zon op daken en ze ziet daar nog voldoende ruimte voor in de provincie.

De VVD brengt in dat netbeheerders waarschuwen dat energie duur wordt als we alleen inzetten op zon. Dat maakt de VVD pragmatisch op energiegebied. BBB zegt op veel terreinen pragmatisch te zijn, maar niet op dit punt. Ze wil geen windturbines. Afsluitend menen BBB en VVD dat ook op energiegebied hun verschillen te overbruggen moeten zijn.

Conclusie

BBB en VVD voorzien geen problemen voor hun onderlinge samenwerking. Zij spreken de wens uit samen in een coalitie zitting te nemen.

Een coalitie opgebouwd rond de kern BBB, GroenLinks/PvdA en VVD is (vooralsnog) niet mogelijk. Omdat GroenLinks/PvdA meermaals de verkenner hebben gemeld wel samenwerking met (alleen) BBB en ook met (alleen) VVD te willen onderzoeken, maar een coalitie met én BBB én VVD een brug te ver te vinden.

Ook een coalitie 'over rechts' lijkt (vooralsnog) onmogelijk, omdat de ChristenUnie bij de verkenner heeft aangegeven niet aan zo'n coalitie deel te nemen.

De verkenner zal eerst contact te zoeken met de CU om te kijken hoe 'hard' hun eerdere uitspraak nu exact is. Indien nodig zal er dan nog een gesprek van BBB, VVD en ChristenUnie komen.

ADDENDUM:

BERICHT VERKENNER AAN BBB en VVD n.a.v. TELEFONISCH GESPREK MET DE CHRISTENUNIE

Zojuist gesproken met Henriette Rikkoert van de ChristenUnie. Ze hebben aangegeven dat ze openstaan om het gesprek aan te gaan met VVD of BBB. Maar samen in een coalitie wordt erg ingewikkeld, omdat we dan weinig ruimte zien om de ingeslagen weg met de grote transitie te vervolgen. Er ontstaat dan waarschijnlijk een te groot gat tussen ambities, verkiezingsprogramma en het beleid de komende vier jaar. Ofwel: een coalitie met VVD en BBB is een no-go en vanwege de grote zorgen die de ChristenUnie heeft over het provinciale beleid in zo een coalitie. Er ontstaat pas ruimte als daar in eventuele onderhandelingen een andere koers wordt gevaren dan die zij nu verwachten.